

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională apărut între
Judecătoria Soroca, sediul Central și Curtea de Apel Bălți,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” împotriva Consiliului comunei
Cosăuți cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 13 mai 2022, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” s-a adresat
Judecătoria Soroca, sediul Central cu cerere de chemare în judecată împotriva
Consiliului comunei Cosăuți, raionul Soroca, solicitând anularea deciziei nr.14/5 din
12 septembrie 2002 „Despre reglementarea regimului funciar în intravilanul și
extravilanul în satele comunei și autentificarea dreptului deținătorului de teren”.

Prin încheierea din 16 mai 2022 a Judecătoria Soroca, sediul Central s-a
dispus transmiterea acțiunii în contencios administrativ instanței de judecată
competente - Curtea de Apel Bălți, potrivit art.191 Cod administrativ, invocând că
actul administrativ contestat se atribuie la categoria actelor normative în sensul art.2
din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Prin încheierea din 13 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost suspendat
procesul la acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
depusă de SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” împotriva Consiliului
comunei Cosăuți cu privire la contestarea actului administrativ și s-a transmis cauza
în vederea soluționării conflictului negativ de competență jurisdicțională Curții
Supreme de Justiție.

Curtea de Apel Bălți și-a consolidat soluția prin faptul că din conținutul actului
administrativ contestat se denotă faptul că acesta este îndreptat față de subiecți
determinați incluși în lista beneficiarilor drepturilor deținătorilor de terenuri, în
privința cărora s-au produs efectele juridice, respectiv, acesta nu este un act
normativ în sensul prevăzut de art. 12 din Codul administrativ, ci constituie un act
administrativ individual.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a conchis că examinarea cauzei deduse judecării este de competența Judecătoriei Soroca, sediul Central, unde inițial s-a adresat reclamanta.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosului administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată competența Judecătoriei Soroca, sediul Central la judecarea în fond a prezentei cauze, din următoarele considerente.

Conform art.200 alin.(1), (3) și (4) din Codul administrativ, instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art.58 alin.(2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecatorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Totodată, se reține că potrivit art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art.191 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Reieșind din prevederile art.196 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel. Dacă la o procedură de contencios administrativ participă mai multe autorități publice, acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârîată.

Potrivit art.197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Din materialele cauzei rezultă că, la 13 mai 2022, SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” s-a adresat Judecătoriei Soroca, sediul Central cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Cosăuți, raionul Soroca, solicitând anularea deciziei nr.14/5 din 12 septembrie 2002 „Despre reglementarea regimului funciar în intravilanul și extravilanul în satele comunei și autentificarea dreptului deținătorului de teren”.

Din acțiunea depusă rezultă că SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” contestă decizia nr.14/5 din 12 septembrie 2002 a Consiliului comunei Cosăuți, raionul Soroca, prin care s-a aprobat Planul Cadastral pe intravilanul și extravilanul Satului Cosăuți, Egoreni, Iorjnița și autentificate drepturile deținătorilor de teren în baza listelor aprobate.

Reclamanta pretinde că i-au fost lezate drepturile și interesele, în circumstanțele în care decizia contestată a constituit temei de înregistrare a dreptului de proprietate a administrației publice locale în Registrul bunurilor imobile asupra suprafeței de teren cu destinație specială, care a generat mai multe litigii între reclamantă și pârât.

Colegiul reține că pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională apărut între Judecătoria Soroca, sediul Central, (unde inițial s-a adresat cu acțiune reclamanta) și Curtea de Apel Bălți, urmează de stabilit dacă decizia nr.14/5 din 12 septembrie 2002 a Consiliului comunei Cosăuți, r-nul Soroca „Despre reglementarea regimului funciar în intravilanul și extravilanul în satele comunei și autentificarea dreptului deținătorului de teren”, constituie în sine act administrativ individual sau act administrativ normativ.

Conform art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Totodată, reieșind din prevederile art.11 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Potrivit art.12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Prevederi similare se conțin și în art.2 din Legea nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, care definește actul normativ – ca fiind act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.

Din cele menționate supra rezultă că diferențierea dintre actele administrative individuale și cele normative se realizează în funcție de obiectul lor de întindere în raport cu criteriul determinabilității persoanelor cărora li se aplică.

Subsecvent, actul administrativ normativ conține reguli generale cu aplicabilitate repetată și produce efecte „*erga omnes*”. Astfel, actul normativ conține reglementări de principiu, care se adresează unor persoane nedeterminate, adică are o aplicabilitate generală. Oricât de restrâns ar fi obiectul de reglementare a actelor administrative normative, acestea își păstrează caracterul normativ atâta timp cât subiecții nu sunt individual determinați. Așadar, actele administrative normative

conțin reglementări cu caracter general, impersonal, care produc efecte *erga omnes*, asemenea legilor.

Caracterul normativ al unui act administrativ derivă din întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: este un act juridic subordonat legii, este un act aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, este un act care nu se supune controlului constituționalității, stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că decizia nr.14/5 din 12 septembrie 2002 a Consiliului comunei Cosăuți, r-nul Soroca „Despre reglementarea regimului funciar în intravilanul și extravilanul în satele comunei și autentificarea dreptului deținătorului de teren”, constituie act administrativ individual, or, destinatarii actului administrativ contestat, printre care se află și reclamanta, sunt deținătorii de drepturi asupra terenurilor din extravilanul și intravilanul localităților Cosăuți, Egoreni și Iorjnița.

Respectiv, se denotă faptul că efectele actului administrativ nu se produc „*erga omnes*” ci doar în privința deținătorilor de teren din cadrul localităților Cosăuți, Egoreni și Iorjnița, în baza listelor anexată la decizie, în privința cărora s-au și produs efectele juridice a respectivului act.

Mai mult ca atât, decizia contestată a avut efect imediat, consecințele fiind limitate la aprobarea planului cadastral și autentificarea drepturilor deținătorilor de teren în baza listelor anexate.

Astfel, decizia nr.14/5 din 12 septembrie 2002 a Consiliului comunei Cosăuți, r-nul Soroca nu instituie reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice, ci doar pentru situația constatată la momentul aprobării Planului cadastral și autentificării drepturilor deținătorilor de terenuri.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că Judecătoria Soroca, sediul Central, unde inițial s-a adresat reclamanta, deține competența procesuală și materială de a examina cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” împotriva Consiliului comunei Cosăuți cu privire la contestarea actului administrativ.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Judecătoriei Soroca, sediul Central, la examinarea prezentei cauze de contencios administrativ.

Or, prin prisma art.197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu art.191 alin.(1), art.193, art.200 alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Soroca, sediul Central, la judecarea în fond a cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” împotriva Consiliului comunei Cosăuți cu privire la contestarea actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Cariera de Granit și Pietriș din Soroca” împotriva Consiliului comunei Cosăuți cu privire la contestarea actului administrativ, se remite spre examinare în fond conform competenței, Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron